

نقش آفرینی ستادی،
استانی و بین‌المللی

در کنار پروژه‌های کلان، ایدرو در سطح ستادی نیز با هدف گره‌گشایی از چالش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نقش آفرینی ویژه‌ای داشته است. این سازمان با پذیرش نقش معین استان‌های آذربایجان شرقی، خوزستان و قزوین، از طریق برگزاری ۲۱ جلسه تخصصی و ۸ سفر استانی، بر رفع مشکلات واحدهای صنعتی بزرگ متمرکز بوده است. این حضور میدانی نشان می‌دهد که مدیران ایدرو به صورت فعال در جریان مشکلات واحدهای صنعتی در استان‌های مختلف قرار گرفته و در تلاش برای رفع آنهاست. حضور در استان‌های بحرانی مانند خوزستان و استان‌های صنعتی مانند آذربایجان شرقی، بیانگر نگاه مسأله‌محور و عملگرایانه ایدرو است.

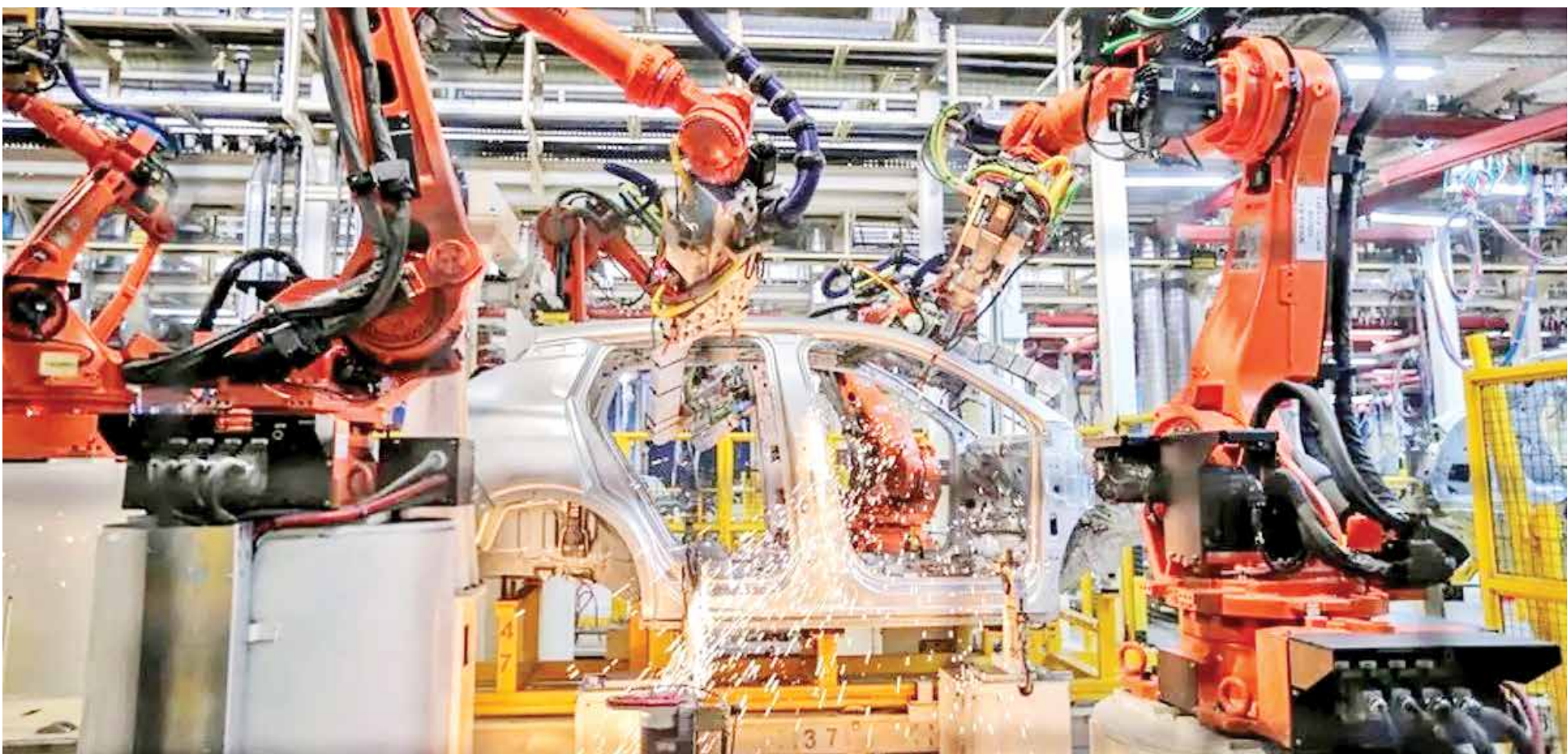
همزمان در حوزه توسعه تعاملات بین‌المللی نیز با هدف انتقال فناوری و جذب سرمایه، مشارکت در اجلاس‌های اکسیو ۲۰۲۵، امضای قراردادهای همکاری در صنعت تایر با طرف‌های چینی و همچنین تفاهنامه با شرکت‌های چینی برای اجرای پروژه‌های مشترک در حوزه‌های نیروگاهی، بازیافت زباله و احداث نیروگاه‌های خورشیدی با مدل‌های نوین در دستورکار ایدرو قرار گرفته است. این تعاملات بین‌المللی نه تنها به معنای ورود سرمایه و فناوری به کشور است، بلکه مسیر انتقال دانش فنی و همکاری‌های صنعتی راهبردی را نیز هموار می‌کند. در شرایطی که اقتصاد جهانی به شدت رقابتی شده، حضور فعال در عرصه بین‌المللی برای تبادیل فناوری و جذب سرمایه، یک ضرورت راهبردی برای هر اقتصاد صنعتی است.

مخلص کلام اینکه، ایدرو در یک سال اخیر در چند حوزه مهم - نوسازی صنعتی و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام، بازسازی واحدهای آسیب‌دیده، اقتصاد دریامحور و مکران، نوسازی ناوگان، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و پیشبرد صنایع پیشرفته و دانش بنیان - نقشی فراتر از یک سازمان اجرایی ایفا کرده و به یکی از کانون‌های اصلی پیشبرد سیاست صنعتی دولت تبدیل شده است.

اگر بخواهیم از حمایت واقعی دولت در صنعت سخن بگوییم، باید این حمایت را در همین اقدامات دید؛ جایی که سرمایه‌گذاری را ممکن می‌کند، تولید را از رکود بیرون می‌آورد، انرژی را به خدمت صنعت می‌گیرد، فناوری را به بازار وصل می‌کند و مناطق کمتر توسعه‌یافته را به مدار توسعه ملی متصل می‌کند.

مسیر آینده ایدرو، ادامه همین منطق است: مدیریت هوشمند،

تمرکز بر اولویت‌های ملی و تبدیل ظرفیت‌های بالقوه به تولید واقعی و پایدار. در دنیایی که صنعت، موتور اصلی توسعه و پیشرفت است، ایدرو در تلاش است با رویکرد عملیاتی و مسأله‌محور، سهم خود را در پیشبرد سیاست صنعتی دولت و توسعه پایدار کشور به‌خوبی ایفا کند.

ایدرو؛ مأموریت تازه
برای احیای تولید و نوسازی صنعت

فرشاد مقیمی
معاون وزیر صمت
و رئیس هیأت عامل ایدرو

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در یک سال اخیر از یک نهاد صرفاً پیگیر پروژه‌های صنعتی به بازوی راهبردی و اجرایی وزارت صمت، معدن و تجارت در بازایی ظرفیت‌های تولیدی کشور تبدیل شده است؛ بازویی که تکمیل طرح‌های نیمه تمام، بازسازی واحدهای آسیب دیده، اقتصاد دریامحور، نوسازی ناوگان و توسعه انرژی‌های پاک را به صورت همزمان در دستور کار قرار داده و نقشی فراتر از یک سازمان اجرایی در پیشبرد سیاست صنعتی دولت ایفا کرده است.

ایدرو؛ فراتر از نقش سنتی،
در قامت نهاد راهبردی

نقش ایدرو در یک سال گذشته بیش از هر زمان دیگری در وزارت صمت، معدن و تجارت برجسته شده است. این سازمان دیگر صرفاً نهادهای برای مالکیت یا اداره شرکت‌ها نیست؛ بلکه در مسیر رفع گلوگاه‌های سرمایه گذاری، احیای صنایع آسیب دیده و پیشبرد پروژه‌های نوآورانه در حوزه انرژی، اقتصاد دریامحور و فناوری‌های پیشرفته گام برمی دارد. در شرایطی که اقتصاد کشور با مجموعه محدودیت‌هایی ناشی از آثار و پیامدهای جنگ تحمیلی سوم، ناترازی انرژی، فرسودگی زیرساخت‌ها و فشارهای تأمین مالی روبه روست، مأموریت ایدرو معنای تازه‌ای یافته است. امروز این سازمان نه صرفاً یک نهاد پیگیر پروژه‌های صنعتی، بلکه به مثابه یک نهاد راهبردی در مسیر بازآرایی ظرفیت‌های تولیدی کشور عمل می‌کند.

مأموریت امروز ایدرو، فعال سازی ظرفیت‌های راکد، پیوند دادن فناوری با تولید، تسهیل سرمایه گذاری، مدیریت پروژه‌های بین بخشی و کمک به بازسازی زیرساخت‌های صنعتی کشور است. در همین راستا، ایدرو تلاش کرده است با استفاده از ظرفیت شرکت‌های تابعه، تعاملی نزدیک‌تر با بخش خصوصی، شبکه بانکی و دستگاه‌های اجرایی برقرار کند تا پروژه‌ها از سطح سند و شعار به مرحله اجرا و بهره‌برداری برسند.

تکمیل طرح‌های نیمه تمام
سید ۷۵۹ میلیون یورویی

یکی از جلوه‌های مهم این رویکرد، پیشبرد طرح‌ها و برنامه‌های نیمه تمام و افزایش بهره‌وری سرمایه گذاری‌های صنعتی است. بر اساس برنامه‌های ایدرو، سیدی به ارزش ۷۵۹.۹۱ میلیون یورو تحت مدیریت قرار گرفته که برای آن بیش از ۹۶۰۰ نفر اشتغالزایی پیش‌بینی شده است. میانگین پیشرفت واقعی پروژه‌های سرمایه‌گذاری ایدرو از ۲۴.۳۹ درصد در سال ۱۴۰۳ به ۷۹.۹۰ درصد تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۵ رسیده است؛ رشدی قابل توجه که نشان می‌دهد ایدرو با رویکردی عملیاتی و مسأله‌محور به دنبال تکمیل پروژه‌هایی است که سال‌ها به دلیل نوسانات اقتصادی، کمبود منابع یا گسست در زنجیره تأمین نیمه تمام مانده بودند.

این سید سرمایه گذاری، تنها مجموعه‌ای از اعداد و ارقام نیست؛ بلکه بیانگر یک رویکرد جغرافیایی وسیع و متوازن است که توسعه را به سراسر کشور تسری می‌دهد. پروژه‌های بیواتانول سوختی در کهگیلویه و بویراحمد، انواع تابر سبک و سنگین در لرستان، ایلف شیشه در آذربایجان شرقی، تابرهای سنگین و فوق سنگین در سیستان

و بلوچستان، رینگ آلومینیومی در البرز، بلبرینگ در فارس و طرح‌های زیرساختی در گرمسار، چهارم و شهرک تحقیقاتی کاوش، نمونه‌ای از این رویکرد فراگیر است. این فهرست به‌خوبی نشان می‌دهد که نگاه توسعه‌ای ایدرو به مناطق مختلف کشور تسری یافته و صرفاً بر مراکز صنعتی ستنی متمرکز نیست. از کهگیلویه و بویراحمد در جنوب غربی گرفته تا سیستان و بلوچستان در جنوب شرقی و آذربایجان شرقی در شمال غربی، پروژه‌های ایدرو در سراسر پهنه ایران پراکنده شده‌اند تا توسعه صنعتی به صورت متوازن و عدالت محور پیش برود.

بازسازی واحدهای آسیب‌دیده پوشش «دوباره می‌سازمت وطن»

نوسازی و بازسازی صنایع آسیب‌دیده، از دیگر محورهای مهم فعالیت ایدرو در دوره پساجنگ بوده است. در شرایطی که بخشی از واحدهای صنعتی کشور در اثر بحران‌ها، فشارهای محیطی و برخی آثار غیرمستقیم تحولات بیرونی دچار آسیب شده‌اند، ایدرو با رویکردی مسئولانه،

موضوع بازگشت سریع این واحدها به چرخه تولید را به صورت جدی پیگیری کرده است.

آنچه در خبرها و نشست‌های رسمی ایدرو و وزارت صمت برجسته شده، تأکید بر تسریع در پرداخت تسهیلات بسته حمایتی دولت، تشکیل کارگروه‌های ویژه، اولویت بندی واحدهای آسیب دیده و تعریف سرفصل‌های جدید برای بازسازی بوده است. در این مسیر، پوشش ملی «دوباره می‌سازمت وطن» به عنوان بستری برای هم‌افزایی ظرفیت‌ها و تسریع در بازآفرینی تولید مطرح شد.

از منظر ما، حمایت از بنگاه آسیب‌دیده صرفاً یک اقدام جبرانی نیست؛ بلکه نوعی حفاظت از ظرفیت تولید ملی، اشتغال موجود و زنجیره تأمین داخلی است. هر روز تأخیر در بازسازی یک واحد صنعتی، به معنای تعمیق خسارت، افزایش هزینه احیا و تضعیف اعتماد تولیدکننده است. به همین دلیل، ایدرو موضوع بازسازی را نه یک اقدام مقطعی، بلکه یک اولویت راهبردی در دستور کار خود قرار داده است.

این رویکرد در حوزه بازسازی زیرساخت‌ها و یاردهای کشتی‌سازی نیز نمود عینی پیدا کرده است. ایدرو با تهیه و تدقیق گزارش خسارت‌های وارد شده به یاردهای کشتی‌سازی در بوشهر، خوزستان و هرمزگان، سطح بندی اقدامات بازسازی، تدوین برنامه احیای یاردهای آسیب دیده و پیشنهاد برای تأمین منابع مالی مورد نیاز، نشان داده که بازسازی را تنها در سطح پنگاه نمی‌بیند، بلکه آن را به مثابه بازسازی یک زنجیره راهبردی در نظر می‌گیرد. در همین چارچوب، بخش‌های مربوط به ایمن‌سازی کارگاه‌ها، ارزیابی خسارات توسط کارشناسان رسمی و تدوین برنامه‌های اجرایی برای احیای زیرساخت‌ها، نشان دهنده یک نگاه منظم و کارشناسی به بازسازی صنعتی است.

انرژی خورشیدی پاسخ راهبردی به ناترازی

پروژه‌های نیروگاه خورشیدی جایگاه مهمی در برنامه‌های اخیر ایدرو یافته‌اند. ناترازی انرژی امروز فقط یک مسأله فنی در تأمین برق نیست؛ این موضوع مستقیماً به امنیت تولید، استمرار فعالیت بنگاه‌ها و رقابت‌پذیری صنعت گره خورده است. ایدرو با بهره‌برداری از نیروگاه‌های خورشیدی در استان آذربایجان شرقی و آغاز عملیات اجرایی نیروگاه‌های جدید در شهرک صنعتی شمس‌آباد، اسفراین و سایر مناطق صنعتی، نشان داده که حل مسأله انرژی صنایع باید از مسیر تنوع بخشی به منابع و استفاده از انرژی‌های پاک نیز دنبال شود.

اهمیت این پروژه‌ها فقط در تولید برق خلاصه نمی‌شود. توسعه انرژی خورشیدی برای صنعت به معنای کاهش فشار بر شبکه سراسری، افزایش تابآوری بنگاه‌ها، کاهش توقف خطوط تولید و حرکت به سمت الگوی جدیدی از صنعت سبز است. در شرایطی که ناترازی انرژی به یکی از چالش‌های اساسی تولید تبدیل شده، خورشیدی، در حال رساندن این پیام به صنعت کشور است که راه‌حل، در تنوع بخشی به منابع انرژی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های انرژی پاک نهفته است. افزون بر آن، ورود ایدرو به این حوزه می‌تواند به شکل‌گیری زنجیره‌های جدیدی از ساخت تجهیزات، نصب، نگهداری و خدمات مهندسی نیز منجر شود. ساخت پنل‌های خورشیدی، اینوژرها و سایر تجهیزات مرتبط می‌تواند به یک صنعت نوپا اما پرترغیب در کشور تبدیل شود. این همان نوع مداخله‌ای است که سیاست صنعتی باید دنبال کند: پیوند دادن حل مسأله کوتاه‌مدت با ایجاد مزیت بلندمدت.

صنایع پیشرفته و دانش بنیان
فناوری در هسته بهره‌وری

در کنار این رویکردها، توسعه صنایع پیشرفته، هوشمندسازی و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان نیز از اولویت‌های مهم ایدرو در یک سال اخیر بوده است. این سازمان با تصویب ۷۶ میلیارد تومان تسهیلات برای ۱۱ شرکت دانش بنیان، شناسایی ده‌ها طرح فناورانه و تعریف بیش از ۱۵ پروژه عملیاتی، نقش فعالی در اتصال فناوری به صنعت ایفا کرده است. پروژه‌هایی مانند زیرساخت اینترنت اشیا در قم و قزوین، کننورهای هوشمند فرودگاهی، دستیار هوشمند MITSa، سامانه پایش هوشمند معادن، ردیاب مبتنی بر LoRaWAN، نرم‌افزارهای واقعیت مجازی در آموزش ایمنی و گردشگری و سامانه‌های نظارت هوشمند، نشان می‌دهد که ایدرو وارد مرحله‌ای از نوآوری

• برش •

اقتصاد دریامحور و سواحل مکران؛ موتور جدید توسعه

ایجاد اشتغال پایدار، ارزش افزوده محلی و شکل‌گیری زنجیره‌های صنعتی قابل اتکا استوار است. در همین چارچوب، ایدرو به‌درستی بر تجمیع تقاضا در صنایع دریایی و شناورسازی تأکید کرده است. واقعیت مالی مناسب و زنجیره ارزش روشن همراه باشد، می‌تواند به موتور جدید رشد در کشور تبدیل شود.

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در قالب کمک‌های فنی و اعتباری برای ایجاد و توسعه مجتمع‌های تولیدی در سواحل جاسک تا کوآتر از سرمایه‌گذاران خصوصی و تعاونی حمایت می‌کند. در چارچوب این برنامه، تسهیلات یارانه‌ای بانکی برای ساخت شناورهای شیلاتی و تجاری در صنایع کشتی‌سازی داخلی و همچنین ایجاد، توسعه و نوسازی واحدهای تولیدی در حوزه‌هایی مانند شیلات، کشاورزی، صنایع فرآوری و سایر فعالیت‌های صنعتی اختصاص می‌یابد. این برنامه حمایت‌گرانه از مجتمع‌های تولیدی در محدوده‌های جاسک، سیریک، چاپهار و کنارک نشان می‌دهد که نگاه ایدرو در مکران، نگاهی صرفاً نمادین به تبلیغاتی نیست؛ بلکه بر

اقتصاد دریامحور و سواحل مکران از محورهای مهم و راهبردی فعالیت ایدرو در سال گذشته بوده است. تجربه جهانی نشان داده است که توسعه صنعتی در مناطق ساحلی، اگر با تأمین، پیوست لجستیکی، تأمین مالی مناسب و زنجیره ارزش روشن همراه باشد، می‌تواند به موتور جدید رشد در کشور تبدیل شود.

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در قالب کمک‌های فنی و اعتباری برای ایجاد و توسعه مجتمع‌های تولیدی در سواحل جاسک تا کوآتر از سرمایه‌گذاران خصوصی و تعاونی حمایت می‌کند. در چارچوب این برنامه، تسهیلات یارانه‌ای بانکی برای ساخت شناورهای شیلاتی و تجاری در صنایع کشتی‌سازی داخلی و همچنین ایجاد، توسعه و نوسازی واحدهای تولیدی در حوزه‌هایی مانند شیلات، کشاورزی، صنایع فرآوری و سایر فعالیت‌های صنعتی اختصاص می‌یابد. این برنامه حمایت‌گرانه از مجتمع‌های تولیدی در محدوده‌های جاسک، سیریک، چاپهار و کنارک نشان می‌دهد که نگاه ایدرو در مکران، نگاهی صرفاً نمادین به تبلیغاتی نیست؛ بلکه بر

تأمین ۶۳۰ دستگاه واگن مترو برای شهر تهران و همچنین ۳۶۵ دستگاه واگن مترو برای کلانشهرهای اصفهان، تبریز، شیراز و قم در دستور کار قرار دارد

• برش •

نوسازی ناوگان؛ از جاده تا ریل

خودرو، قطعه‌سازی و خدمات پس از فروش است. بنابراین، نوسازی ناوگان تنها یک سیاست زیست‌محیطی نیست؛ بلکه یک موتور محرک برای اقتصاد و صنعت کشور به شمار می‌رود. این سیاست در حوزه ریلی نیز با جدیت دنبال شده است. تأمین ۶۳۰ دستگاه واگن مترو برای شهر تهران و همچنین ۳۶۵ دستگاه واگن مترو برای کلانشهرهای اصفهان، تبریز، شیراز و قم در دستور کار قرار دارد. چنین رویکردی نشان می‌دهد که ایدرو نوسازی را نه فقط در سطح کارخانه، بلکه در سطح زنجیره حمل و نقل و زیرساخت ملی تعریف می‌کند. نوسازی ناوگان ریلی علاوه بر کاهش مصرف سوخت و آلودگی، به کاهش تردد خودروهای شخصی، ترافیک شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان نیز کمک می‌کند. این اقدامات در کلانشهرهایی که با معضل ترافیک و آلودگی هوا دست و پنجه نرم می‌کنند، از اهمیت دوچندان برخوردار است.

نوسازی ناوگان نیز در منظومه اقدامات ایدرو جایگاه مهم و ویژه‌ای دارد. اسقاط خودروهای فرسوده، نوسازی تاکسی‌ها و موتورسیکلت‌ها و پیگیری نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی و ریلی، بخشی از سیاست کلان ایدرو برای کاهش مصرف سوخت، ارتقای بهره‌وری و کاهش آثار زیست‌محیطی است. در بحث نوسازی ناوگان جاده‌ای، اسقاط بیش از ۲۰۴ هزار دستگاه خودرو فرسوده و نوسازی بیش از ۷۰ هزار دستگاه خودرو در سال ۱۴۰۴، کاهش ۵۶۸ میلیون لیتری مصرف سوخت را به دنبال داشته است. این رقم در مقیاس سالانه یک کشور، عددی بسیار قابل توجه است که هم در تراز انرژی کشور اثر می‌گذارد و هم به کاهش آلودگی هوا کمک می‌کند.

در عین حال، این سیاست فرصتی تازه برای صنایع مرتبط با قطعه‌سازی و خدمات فنی ایجاد کرده است. هر خودروی فرسوده‌ای که اسقاط و با خودروی نو جایگزین می‌شود، به معنای رونق در زنجیره تولید